

Sesida dals

3 da matg 2016

Communitgà ils

4 da matg 2016

Protocol nr.

438

Incumbensa Stiffler (Cuira)

concernent WLAN liber en il spazi public abità

Resposta da la regenza

WLAN è fitg derasà ozendi. Purschiders da servetschs da telecomunicaziun e gesturs da raits a cabel (tranter quels er blers regiunals) extendan permanentamain las purschidas da WLAN, saja quai per l'atgna clientella u per incumbensa da terzs per la clientella da tals. Correspudentamain porschan las interpresas las pli differentas da las branschas las pli differentas sezzas u tras purschiders da servetschs da telecomunicaziun WLAN (VFF, AutoDaPosta, ulteriuras interpresas da transport, plazzas aviaticas, turissem, gastronomia, commerzi en detagl, fatschentas e.u.v.).

L'utilisaziun dal WLAN n'è savens betg gratuita u limitada ad ina tscherta durada ed ultra da quai savens colliada cun ina registraziun. WLAN publics installads e manads dal maun public n'èn percenter avant maun praticamain nagins. Il WLAN en parts da la citad da Lucerna vegn mess a disposiziun dal furnitur d'energia e d'aua local (ewl) ensemen cun sponsurs. Il WLAN en la citad da Son Gagl (sis hotspots, tscherts bus) vegn mess a disposiziun da las ovas da la citad da Son Gagl. Sco ch'i para porscha mo la citad da Locarno sezza (tras la firma ticino.com) in pèr hotspots da WLAN. Las citads da Basilea, Berna e Turitg n'han naginas purschidas da quel gener. En la vischnanca da Flem ha la Flem electric installà ina purschida da WLAN (nov hotspots) senza l'agid da la vischnanca. Il motiv per questa structura da purschida è ch'isto esser avant maun en il cas ideal – per manar in WLAN – in punct da colliaziun cun l'internet d'ina rait a cabel. Perquai è gesturs da raits a cabel predestinads per talas purschidas. In access resp. ina purschida sur telefonia mobila è però pussaivel, ma correspudentamain pli char.

La concorrenza en il sector da telecomunicaziun funcziunescha en Svizra, tant tar il bindel lartg e la telefonia mobila sco er tar il WLAN. Correspudentamain èn las infrastructuras sco er las purschidas sin in bun nivel e vegnan extendidas permanentamain. I sto er vegnir resguardà il svilup rasant che pudess relativar en il futur l'importanza dal WLAN (tecnologia da telefonia mobila 5G, aboliziun da las taxas da roaming e.u.v.). Cumpetenta per la telecomunicaziun è la confederaziun. Il chantun s'engascha vinavant per che ses territori saja avert cun colliaziuns da telecomunicaziun sveltas e modernas, independentamain da la tecnica.

En il turissem (en hotels ed en auters objects infrastrukturalis, en territoris da sport da naiv e.u.v.) tutga WLAN oz tar il standard. En il spazi public ordaifer edifizis ed objects sto però vegnir fatg quint cun in basegn creschent da WLAN en lieus frequentads fermamain, perquai che l'utilisaziun d'apparats mobils per sa procurar infurmaziuns u per far ina cudeschaziun (gist al lieu) s'augmenta. Oravant tut per giasts esters è ina tala purschida – per motivs dals custs – interessanta er ordaifer edifizis ed objects, entant ch'ils giasts svizzers han oz alternativs grazia a la cuvrada cun telefonia mobila svelta e pervia dals abunaments da flatrate ch'èn adina pli usitads.

La Viafier retica ha realisà cun la Swisscom in project da pilot a la staziun da San Murezzan (custs da l'installaziun 10 000.– francs; custs da gestiun 16 000.– francs per onn). Sche tut las 26 staziuns impurtantas da la VR vegnissan equipadas cun WLAN, resultassan custs unics da circa 100 000.– francs e custs annuals da 150 000.– francs. In'extensiun dal WLAN gratuit sin il tren en moviment fiss massivamain pli cumplitgada e chara (custs d'investiziun da blers diesch milliuns francs). Las VFF han WLAN en 80 staziuns, ma betg en ils trens en moviment – là lavuran ellas cun amplifitgaders dal signal per avair ina meglra recepziun per la telefonia mobila, perquai ch'ils custs per in WLAN gratuit en il tren en moviment fissan memia auts (mo ils custs da datas importassan tschients milliuns francs).

Il chantun na po (ordaifer sia atgna rait da l'administraziun) ni installar ni manar in WLAN pervia da la mancanza da resursas, da las basas legalas e da las premissas tecnicas. Terzs ston surpigliar quai cumpletamain. Per l'elavuraziun d'in concept ston er vegnir incumbensadas persunas externas, perquai che fitg bleras dumondas, savens localas (sco evaluaziuns dal lieu, scleriments dal basegn, partenadis, quints dals custs e dal niz, soluziuns tecnicas e.u.v.), ston vegnir respundidas. Il concept cumplexsiv "chantunal" tenor il princip da surengiu (top down) na fiss betg raschunabel e dal rest er betg realisabel. La dumonda da porscher gratuitamain WLAN sto vegnir examinada da sutensi (bottom up), resguardond ils basegns specifics e las relaziuns localas. Las vischnancas, ils purschiders ed ils partenaris da l'economia ston decider sezs davart ils avantatgs, il basegn, il niz per la clientella, ils custs, la supportabladad ed ils lieus. En vista ha l'impurtanza da la dumonda vul il chantun però laschar far in'analisa dal potenzial en il rom da l'interessenza turistica che pudess servir als acturs interessads sco basa per amplifitgar eventualmain il WLAN en lieus dal spazi public ch'èn frequentads fermamain.

En quest senn è la regenza pronta d'acceptar l'incumbensa.

En num da la regenza

Il president:

Il chancelier:

Dr. Chr. Rathgeb

Dr. C. Riesen